

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemam, velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravnništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6, poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inzerati) se sprejemajo in velja tristoletna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 34.

V Ljubljani, v petek 12. februvarija 1892.

Letnik XX.

Donavska parobrodna družba.

I.

Kakor je znano našim čitateljem, vrši se sedaj v državnem zboru razprava o podpori donavske parobrodne družbe. Z veliko večino je državni zbor sklenil, da nadaljuje o tem vprašanju nadrobno razpravo. Dr. Lueger, vodja „združenih kristijanov“, je proti predlogi govoril v resnici izvrsten govor, brez ovinkov in ne boječ se ugovorov moramo priznati, da je mnogo povedal in trdil, kar podpišemo z obema rokama. V ognju svojega govora je seveda tudi dr. Lueger marsikaj trdil, kar se je zgodilo že pred leti in kar se more le domnevati, a ne lahko dokazati s pričami. Ker se bomo še pečali s tem zanimivim govorom, omenimo danes le toliko, da so mnogi poslanci pod vtisom tega govora premišljali, kako naj bi glasovali, in da so se štajerski nemški konservativni poslanci zdržali glasovanja. Sicer pa takoj dostavimo, da več razlogov govori za podporo parobrodni družbi, kakor proti podpori.

Kakor je že naš gosp. dunajski dopisnik omenil, zahteva vlada za dobo desetih let za donavsko parobrodno družbo na leto 250.000 gld. neobrestne in nevračljive podpore ter poleg tega še 250.000 neobrestnega pa vračljivega posojila, torej vkupe 5 milijonov gld., katerih polovico bi družba vrnila brez obrestij.

Nekateri govorniki so odločno ugovarjali državni podpori, češ, da je donavska parobrodna družba sama zakrivila svoj propad vsled grozno slabega gospodarstva. Dr. Steimvender je v imenu svojih ožjih tovarišev omenil, da ne bodo glasovali za nadrobno razpravo, ker ne morejo prevzeti odgovornosti da bode družba v resnici koristno porabila državno podporo

Našim čitateljem bomo gotovo najbolj ustregli, da jim najprvo ob kratkem naštejemo vzroke, ki govoré za podporo, in potem vzroke, ki govoré proti podpori. V prvi vrsti navedemo iz govora trgovskega ministra Bacquehema

vzroke propadu parobrodne družbe.

Minister je rekel dne 6. t. m. mej drugim: „Več vzrokov je bilo, da je propadala donavska parobrodna družba. V prvi vrsti vedno večje število železnic ob Donavi, znižanje železniških tarifov in druge enake naredbe so družbi mnogo škodile. Ker je družba imela vedno manj prometa, morala je znižati tarife, nasprotno pa je imela vedno večje stroške za nove ladije, poprave itd. Poleg tega pa je družba na spodnji Donavi imela nevarna konkurenta. Tako je Srbija l. 1890 dala šestodstotno državno garancijo za novo parobrodno družbo s kapitalom treh milijonov frankov. V Rumuniji je zbornica vladi dovolila kredit za ustanovo parobrodne družbe.

Najnevarnejši konkurent pa je Gagarinova parobrodna družba, katere ladije vozijo po Črnem morji spodnji Donavi gori do Srbije ter ima jako nizke tarife in veliko podporo. Tudi to je družbi mnogo škodilo, kar so z Rumunijo pretrgane trgovske zveze.

To so uzroki propada, katerih družba sama ni zakrivila. Tako je družba prišla v stiske, posebno ker prejšnje njene uprave tudi neso bile brez napak.“

Borzni davek.

Govor drž. poslanca Šukljeja v državnem zboru dne 3. februvarija 1892.

Med nagibi, moja častita gospoda, kateri so mi dali povod, da izpregovorim o tej stvari, je tudi nekaj pijetete polen spomin. Beseda „borzni davek“ je sedaj silno popularna v Avstriji, in klic za uve-

denje tega davka tako glasen, da se dotični borzni krogi ne mislijo več ustavljati temu obdačenju, videč, da bi to bilo brez vsake koristi in vspeha. Gledé na te razmere se mi ne more zameriti, če jaz s nekakim ponosom na to opozorim, pa je prvi inicijativni predlog o uvedanju borznega davka v avstrijskem parlamentu prišel baš od majhne skupine slovenskih poslancev, da je tak načrt predlagal v 1881. letu poslanec Obreza, katerega je žal smrt prezgodaj pobrala, in ga obširno utemeljil.

Gospoda moja! Od tega priprostega in dobrodušnega moža ne morete misliti, da je to stvar sprožil le zaradi tega, da ima kako sredstvo za agitacijo. Ne, kako resno mu je bilo za stvar samo, to pač najbolj dokazuje razlika mej utemeljevanjem predloga l. 1881. in pet let pozneje v 1886. letu. Neposrednega gospoda predgovornika bi opozoril baš na razliko teh dveh govorov, ker iz njiju sledi, da je naš rojak Obreza v tej meri bil vzdržljivejši v svoji zahtevi gledé davka, ki naj bi ga plačevala borza, kolikor bolj se je vglobil v to težavno stvar in to baš zaradi tega, ker mu je bilo na tem, da doseže zares praktično izvršljiv borzen davek.

Gospoda moja! Pod vtisom teh spominov vzel sem v roko pred nami ležeče poročilo pristojbinskega odseka in ga pretehtoval in prišel sem naposled do sklepa, da je vzlic vsem mogočim, deloma tudi utemeljenim ugovorom predlog vendar tak, da morem zanj glasovati.

Načrt, kakor ga imam pred seboj, v resnici nikakor ni čisti borzni davek, temveč ne pomenja nič več in nič manj, kakor obdačenje vsega prometa z vrednostnimi papirji, kolikor se sploh dá kontrolirati. In to je pač opravičeno, kajti če se gre za kritiko tacega novega davka, bode se pač najprej vprašalo po njegovem notranjem upravičenju in utemeljitvi.

LISTEK.

Slovensko-konservativno časopisje.

III.

Vnanje lice spisov za naše časnike.

Uredništva najbolje vedó, koliko je ležeče na vnanji obliki časnikarskih izdelkov, zato hočemo izpregovoriti besedo o pravilih vnanje oblike, na katere naj se ozirajo sodelavci naših časnikov pri svojih spisih. Poznamo vrle in učene gospode, ki so naučeni za slovensko-konservativno časopisje ter nam radi pomagajo pri našem težavnem poslu, a premalo pazijo pri svojih spisih na primerno vnanjšino. Važno je n. pr. pravilo: ne popiši nikdar obeh strani papirja, kadar kaj pišeš za kak častnik, vendar dopisniki to nujno pravilo tako radi prezirajo. V ozir vnanje oblike časnikarskih izdelkov se ravna po teh pravilih:

1. Kadar namerjaš za „svoj častnik“ kaj spisati, vzemi dotični častnik in pogledi, kako obliko daje navadno urednik take vrste spisom, kakršnega želi izdelati. Nekatera uredništva stavijo na čelo vsakemu dopisu kraj, od koder se je poslal dopis, tiskan z debelimi črkami; druga stavijo pa dopisu na čelo kratek izraz vsebine celega dopisa; druga zopet želijo na čelu dopisa kraj, od koder prihaja dopis, zajedno pa v oklepah vse glavne točke poslanega dopisa. Pri častnikih, ki izhajajo na teden le enkrat ali dvakrat, ugajajo uredniku bolje kratki, ce-

lotni spisi, urednik dnevnika pa ima prostora dovolj za daljše in obširnejše razprave. Isto velja za podlistke in vse ostale vrste časnikarskih spisov. Dnevnik n. pr. prinaša lahko obširne podlistke, ker se podlistek lahko nadaljuje dan za dnevom, uredniku tednika bolje ugajajo kratki pa celotni podlistki, ker bralec težko čaka celi teden nadaljevanje svojega berila.

2. Kadar pošlješ „svojemu častniku“ kako dnevno novico, ne odkladaj s poročilom. Kar precej sedi, zapiši, pa pošlji pismo s prvo pošto, da te s poročilom dotične novosti ne prehité drugi časniki. Marsikatera novica postane ob naglosti današnjega časnikarskega poročanja čez nekaj ur „stara novica“, ako je ne pošlješ uredništvu precej, ko se je zgodila ali ko si je zvedel.

3. Karkoli spisuješ za kak častnik, bodisi članek, dopis, podlistek, piši kratko pa jedrnat. S tem prihraniš mnogo časa uredniku, korektorju, staven in samemu sebi. Bodi tvoje vodilo: pisati le stvarne in resnične dogodke ali fakta, ter se ogibati praznega besedovanja in dolgega premišljevanja.

4. Piši razločno in čedno, zlasti imena in številke. Kako zamudno in mučna je za urednika hitra, nerazločna pisava! Koliko nepotrebnega truda ima urednik, ko dobi med dvajsetimi rokopisi komaj pet takih, da jih more čitati brez težave. Mnogi morda celó menijo, da urednik rad študira hijerogliffe njih pisave ter mu je to prijetna zabava njegovega časnikarskega posla.

5. Lastna imena oseb in krajev, zlasti bolj nepoznanih, zapiši na prazen rob papirja še enkrat in sicer tako, kakor jih čitaš v zemljepisih ali zgodovini. Dostikrat prihraniš s tem uredništvu mnogo dela in zabraniš, da se ne vkrade v kak stavek mesto pravega lastnega imena nezmišelnega spaka. Koliko preglavice prizadene uredniku včasih jedna samo nerazločno zapisano ali svojevoljno popačeno krajevno ime! Urednik brska, dasi ima drugega posla, po vseh svojih zapisnikih krajevnih imen, išče po zemljevidu in išče, pa dotičnega kraja ne najde, ker je bil nerazločno zapisan ali ga je pa dopisnik tako pokvečil in po svoje zasukal, da ga ni moči spoznati. Da pa bi urednik vse tudi najbolj nepoznate kraje celega sveta imel v glavi, ne more nihče od njega terjati. Ker je pa v vsakem dopisu ime kraja poglavitna stvar, lahko se zgodi, da postane radi nerazločne pisave lastnega imena ves dopis neraben in se mora zavreči; dopisnik se pa jezi, da mu je uredništvo poslani dopis vrglo v koš

6. No piši „včeraj“, „danes“, ampak zapiši vselej mesec in dan.

7. Ne delaj v svojih spisih dolgih, zavitih stavkov, ker naš jezik slovenski ljubi le bolj kratke stavke; tudi ne pozabi na pike, vejice in druge ločnice.

8. Na strani papirja pusti vsaj dva prsta širok, prazen rob, kamor urednik lahko zapisuje popravke in dodatke; napačno zapisanih števil in imen nikar

Borzni davek se lahko proglašja za davek na izredni dobiček, kot pridobitni davek. Da je pa to mnenje napačno, kaže pač to, da bi potem ne mogli obdačiti onih mnogobrojnih borznih kupčij, ki so združene z zgubo.

Tudi se lahko opozarja na to, kar se pogostoma zgodi in je baš danes neposredni gospod predgovornik tudi storil, da je razlika mej pravo kupčijo z vrednostnimi papirji in pa čisto diferenčno kupčijo. Dosledno se hočejo višje obdačiti baš te diferenčne kupčije, v katerih prav za prav vidijo bête noire. Misel je čisto prava; toda, gospoda moja, kako naj se pa izvrši?

Kako naj se pa diferenčna kupčija spozna? Kar se na borzi vrši, vrši se vse v obliki kupovanja in prodajanja. Če se misli zares kupčija dejanski izpolniti ali je pa le igra, stava, se v obliki ne dá spoznati, torej se diferenčna kupčija od prave ločiti ne more. Ne ostaje torej drugzega, da se davek zmatra za prometni davek na prodajo vrednostnih papirjev, pristojbina od premene posestva premakljivega kapitala.

Posebno v Avstriji je taka pristojbina od premembe v posestvu bolj opravičena, kakor kjerkoli si bodi. Stari profesorski prepis, je li tak prometni davek opravičen, pustimo lahko na strani.

Mi v Avstriji smo že obdarjeni z množico pristojbin od prememb v nepremakljivem posestvu in le opravičeno je, če se tudi od premakljivega kapitala zahteva taka pristojbina. (Prav res!) Če se za premembo v posestvu najmanjše nepremakljive lastnine, za vsako ped zemlje, za vsako koč, katera premeni svojega posestnika, mora takoj plačati visoka pristojbina, potem je res vprašanje opravičeno: Kako da se od prometa stotisočev premakljivega kapitala ne zahteva prav nobena pristojbina?

Iz tega vzroka mislim, da ta prometni davek lahko prav mirno dovolimo in jaz grem v tem oziru še dalje, kakor častiti gospod govornik od leveice, ki je kot prvi zagovornik odsekovega predloga v tej debati govoril in priporočal, da bi se določil neki najmanjši znesek, ki bi bil prost davka.

Odsek se je v § 3. oziral na to in določil pri prometu obrestljivih državnih obdolgnic do nominalne vrednosti 5000 gld. le polovičen davek s petimi krajcarji. Samo na sebi je to brez pomena, in tudi če si revnejši mož ali kuharica pridobi rento v menjalnici, bode tudi še plačal višji postavek difference petih krajcarjev; če bi tudi difference dotično stranko popolnoma zadela, vendar to še ne bode nobeno neznosno obremenjenje. Zdi se mi, kakor bi gospod poročevalec ne bil popolnoma preverjen o tehtovitosti svojega argumenta, ker je na strani poročila stvar s tem utemeljil, da bi ta naredba pripomogla k popularizaciji državnih papirjev. Za to je to vprašanje preveč neznatno, toda ta izjema nasprotuje sistematiki zakona, nasprotuje teoretični podlagi njegovi in jaz naravnost povem, da dajem

ne popravljaj, ampak prečrtaj skaženo besedo ali številko ter jo zapiši razločno še jedenkrat na prazni rob papirja.

9. Važno pravilo zaradi tiskanja je to-le: Ne popiši nikdar obeh strani papirja! Ako je še toliko vrst pisanih na eni strani, hitro bo vse pripravljeno za tisek, kajti pola se lahko razreže in slobodno med stavce porazdeli; ako ste pa obe strani popisani, more staviti le jeden stavec. In utegne se primeriti, da se kak dopis, ki je prišel uredniku kesno v roko, danes ne more več sprejeti v list ampak odložiti se mora za jutri ali pa morda popolnoma zavreči, ako so se med tem dotične razmere hitro drugače zasukale.

10. V poročilih in kritikah odloznoh stvari piše vselej le toliko, kolikor morš dokazati, a tudi o stvareh, katere lahko dokažš, treba dostikrat, da te vodi spiritus discretionis; kajti včasih so okoluosti take, da ne kaže kake stvari kar obesiti na veliki zvon, ker bi se s tem stvar le shujšala. Uverjeni smo sicer, da naših poročevalcev ne vodi nikdar strast ali sovraštvo do nasprotne osebe, ampak vestno prepričanje in gorečnost za sveta načela, katera zagovarjajo. Natorna taktnost že zahteva, da se vedemo do svojega nasprotnika po geslu: fortiter in re, suaviter in modo; poleg tega bo pri takem postopanju tudi naš vspeh večji.

11. Povej uredništvu vselej svoje ime! Uredništvo namreč lahko po tem precej razsodi vrednost kakega dopisa ali sestavka; uverjen bodi, da tvoje ime ostane občinstvu tajno!

prednost inicijativnemu predlogu častitega gospoda poročevalca pred to premembo, katera se je pozneje priljubila pristojbinskemu odseku.

Iz tega sledi še daljša posledica. Pri tem prometu premičnih vrednostij je že samo po sebi izključeno, da bi mogli pritegniti s tem prometnim davkom vso veliko davčno silo, ki se kaže v takem prometu vrednostnih papirjev.

Tega ne bodele dosegli z nobenim prometnim davkom. Za to je treba vse drugzega orodja, za to potrebujemo progresivni dohodninski davek, in jaz izrekam pri tej priložnosti, kakor že večkrat, upanje, da jedenkrat pridemo do tega, da uvedemo ta prihodninski davek in odpravimo s tem kričeče ostrosti in nejednakomernosti naše davčne sisteme. V kolikor bi pa osebni dohodninski davek ne mogel zadeti vse davčne sile, morala bi pripomoči zapuščinska pristojbina, torej bi se premoženje vsaj pri dedščinah zadelo. (Dalje sledi.)

Pomen pregled.

V Ljubljani, 12. februarja.

Češko-nemška sprava je stvar, o kateri se bode gotovo še veliko govorilo in pisalo. Liberalni listi sedaj dan na dan razpravljajo vprašanje o razdelitvi okrajev. Mej drugim opominjajo veleposestnike, da Staroče-hom na ljubo nikar ne zataje dane obljube, ter glasujejo za novo razdelitev okrajev, v kolikor je že vlada rešila dotična dela. V liberalnih listih sedaj jako laskavo pišejo o češkem konservativnem posestvu. Mi pa mislimo, da to veleposestnikov ne bode premotilo, saj se še dobro spominjajo, kako so jih še nedavno napadali liberalci. Nemški listi so pa tudi iznašli, da vlada lahko brez dovoljenja deželnega zbora na novo razdeli okraje. Po postavi je le dolžna vprašati deželni zbor za njegovo mnenje, ali držati se ga ni treba. Pozivljajo vlado, da naj sama izvrši novo razdelitev volilnih okrajev tudi proti volji deželnega zbora. Mi ne oporekamo, da bi se kaka vas brez dovoljenja deželnega zbora ne smela priklopiti drugi. Kaj drugzega je pa pač, če se hoče ona razdelitev preosnovati na novih podlagah. Tukaj bi pač mogli govoriti o asiststvu, ko bi se stvar hotela izvršiti brez dovoljenja deželnega zbora. To vedó tudi Nemci, kajti drugače bi gotovo ne moledovali za pomoč veleposestnikov. Ko bi se pa vlada le upala proti volji češkega deželnega zbora razdeljevati volilne okraje, mislimo, da bi bil to pravi čas za novo akcijo avstrijskih Slovanov. Kar je za Češko pravično, pač za Moravsko in Šlezijo, Štajersko, Koroško in Istro ne more biti krivično. Vsi Slovani naj bi se sporazumeli o tej stvari in od vlade zahtevali z vso odločnostjo razdelitev okrajev po narodnostih v teh deželah. Če bi vlada ne hotela nam pokazati iste naklonjenosti, kakor češkim Nemcem, pa je tudi ne treba dalje podpirati. Res bi morda nekaj časa vlada izhajala z levčarsko podporo, ali dolgo bi to ne šlo, ko bi Slovani bili solidarni. Nadejamo se pa, da bi vsi Slovani v tem slučaju prepustili svoje separatistične težnje in se sporazumeli. Tudi od Mladočehov pričakujemo, da bi podali roko češkim veleposestnikom, ki bi po svoji veljavi morali stopiti na čelo temu gibanju, to tembolj, ker bi razdelitev okrajev brez dovoljenja deželnega zbora na Češkem vsekako bilo v prvi vrsti razžaljenje za češke konservativne veleposestnike.

Češka. Praški mestni zbor je sklenil peticijo na deželni zbor, naj v bodočem zasedanju reši zakon, da se češki otroci smejo vsprejemati le v češke, nemški otroci pa le v nemške šole. S takim zakonom, ko bi se vestno izvrševal, bi se zaprla pot germanizaciji. Tudi drugi češki mestni zastopi mislijo poslati deželnemu zboru podobne peticije. Nemci bi seveda ne bili zadovoljni s takim zakonom, kajti nemški tovarnarji bi potem ne mogli več otrok čeških delavcev sihit, da hodijo v nemške šole, ko bi ne hoteli priti z zakonom navskriž. To da se Nemci upirajo temu zakonu, pa tudi jasno dokazuje, da Nemcem ni le na ohranjenju nemštva, temveč še več na germanizaciji Slovanov in da so vse vesti o poslovanjenju Nemcev po liberalnih listih debele laži. Ko bi bila kje nemška narodnost zares v nevarnosti, gotovo bi bili pripravljeni glasovati za zakon, s katerim se prepreči raznarodnje.

Vnanje drzave

Srbija in Bolgarija. Oficijozni bolgarski list „Svoboda“ je nedavno priobčil pismo nekega Golovina, v katerem se očita srbskemu minister-skemu predsedniku, da je v srbsko-bolgarski vojni v 1885. letu se ponudil bolgarski vladi, da hoče na čela mak-donskih orostovolcev vdreti v Srbijo. Bolgari pa neso Pasiću prav zaupali in neso vsprejeli njegove ponudbe. To pismo so porabili srbski opozicijonci proti Pasiću in zahtevali, da naj odstopi, ali pa pred sodiščem dokaže, da je nedolžen. Vladni listi so sicer to vest preklehali in trdijo, da Pasića tedaj še v Bolgariji ni bilo. Opozicijski listi pa tega nočejo verjeti, da tudi celo vladni pristaši dvomijo o resničnosti tega preklica. Zaradi tega bode najbrž ministerski predsednik moral odstopiti.

Srbija. Danes se začne v skupščini budgetna debata, ki najbrž ne bode posebno mirna. Posebno vojni minister bo imel hudo stališče. Lani mu je skupščina dovolila večje svote za vojne namene, ki so se pa deloma porabile v druge namene. Ta stvar je že v obliki interpelacije v zbornici bila prišla v razgovor in se bode gotovo pri budgetni debati zopet o njej razgovarjalo. Med radikaleci se množi število nezačudovljivežev in prikazuje se razpad. Lepši časi za to stranko so očitvidno že minoli. Nekaj časa se bode še obdržala na krmilu, ali vendar se jej vidno približuje čas, ko bode odgospodarila, kakor sta napredna in liberalna.

Rumunija. Jutri se začne volitve v Rumuniji, ki bodo trajale jeden celi teden. Da bode vlada zmagala, o tem ni skoro dvomiti, če tudi opozicija silno agituje. Najbrž ne bode minole brez neredov. Vlada je storila obširne naredbe za ohranjenje reda.

Rusija. Državni svet je zopet dovolil šestdeset milijonov rubljev za podporo stradalajočim. Sicer pa tudi ta podpora ne bode zadostovala. Neki ruski list je izračunal, da bi se moralo žrtvovati najmanj 400 milijonov, če se hoče ohraniti prebivalstvo ne le pri življenju, temveč tudi pri zdravju. Karakteristično za ruske razmere je to, da „Grazdanin“, glasilo ruske konservativne dvorne stranke, napada grofa Tolstega, ker potuje mej narodom in podpira stradalajoče. Kakor je znano, je baš ta mož organizoval redno podpiranje stradalajočih, ker ruska oblastva sama neso vedela, kje bi se lotila dela. Kneza Meščerskega list pa grofu očita, da širi mej narodom državi nevarne socijalistične ideje in da sploh vse njegovo delovanje diši po socijalizmu. Zaradi tega bi ga morali huje kaznovati, nego dijake, ki so se navzeli nihilističnih idej, ker je on državi nevarnejši. — Ruske vladne kroge je pa posebno razdražilo, da je Tolstoj v angleškem listu „Daily Telegraph“ razkril razne sleparije ruskih uradnikov. Neki moskovski list je dotični članek ponatisnil v prevodu, pa je dobil za to strogi opomin. Oblastva bi najraje Tolstega zaprla, ali se ne upajo, ker je mož jako popularen skoro po vsej Rusiji.

Francija. Bivši Boulangerjevi pristaši in pa imperijalisti se bodo spojili v novo stranko, ki se bode imenovala narodna zveza (alliance national). Program novi stranki bode, da se premeni ustava tako, da se bode predsednik države volil z občno volilno pravico, državni načelnik bode pa smel po svoji volji izbrati ministre, ki bodo le njemu odgovorni, on bode pa odgovoren zbornicama. Nobeden poslanec pa ne bi smel biti minister. V vseh važnejših zadevah bi se pa moral po obnem glasovanju narod vprašati za mnenje. Ker pa Francozi vedo, da le kak Bonapartovec želi s plebiscitom priti na vrhunec, se pač ne bodo dali zapeljati.

Izvirni dopisi.

Z Notranjskega, 8. februarja. Prišel nam je pred oči listek v 22. šte. „Učiteljskega Tovariša“ l. 1891, o katerem bi radi povedali očitno svoje misli. Dozdeva se nam, da dotični listkar ni na pravem potu in tudi „Tovariš“ ne, ako se brez opombe slaga z njegovim pisanjem. Je preveč pretirano in prisiljeno; kdor preveč pretirava, ne doseže še tega ne, česar je res potreben in vreden.

Omenjeni listek se pritožuje sosebno o premajhni plači učiteljev in o krajnih šolskih svetih ter njih vplivu do učiteljstva. Premajhne plače, povišanje plače — to je zdaj stalna skoraj da najimenitnejša rubrika „Učiteljskega Tovariša“; to premleva g. Postojinski in pesimist z optimistom vred tako pogosto, da bi že skoraj sami sebi verjeli, in se zanašali na trdnost vrvi, katere pletejo iz pšeničnih in časih tudi ajdovih otrobov.

Poglejmo nekoliko razpravo o drugem štiridesetaku in druge vzdih g. Postojinskega. Dozdeva se nam, da ta gospod imenitnost učiteljskega stanu in menda tudi samosvojo vendar nekoliko preveč ceni in povzdiguje. „Veste li, kaj je učitelj — narodni učitelj? Brez lastne hvale smemo reči in s ponosom rečemo, da je učitelj največji dobrotnik naroda, podstava vsem drugim stanovom, pospešitelj blagostanja, varuh najdragocenejših zakladov naroda, vere in narodnosti.“ — Tako piše v l. št. „Tovariša“ l. 1892. Seveda dosledno zasluži največji dobrotnik največjo hvaležnost, največje plačilo. — Spominjamo se iz šolskih let, da so strokovni profesorji sleherni svoje predmete hvalili in priporočali za najbolj imenitne in potrebne: „Brez matematike se ne dá preračunati, koliko stanete dve žemlji, ako ena velja en sold — brez zemljepisja bi vi šolarji ne vedeli, kod se pride iz vašega stanovanja v šolo in narobe spet nazaj — brez zgodovine bi ne vedeli, kaj vam je bilo včeraj v šoli naročeno naučiti se itd.“ Tako in enako so nam priporočali važnost svojih predmetov. A nikar se ne poganjajte in prepričajte, kateri stan je imenitnejši mimo družib, in svojega ne povzdigajte preveč, da si druge stanove ohranite v prijaznosti. Častiljiv je učiteljski stan,

a potrebni so tudi drugi, bodisi kmečki, vojaški, uradniški — še celo brez duhovskega ljudje časih niso mogli biti.

Drugič si g. Postojinski veliko preveč domišlja o tem, kaj se od učitelja v s e z a h t e v a. Kar se z a h t e v a od dobrega učitelja, povejo in naštejejo paragrafi šolskega zakona. Ako učitelj več stori, mora se mu vsaka ura in vsako po postavi določeno delovanje posebej plačati. Vsaj kolikor je nam znano, dobivajo učitelji, kateri poučujejo nadpostavno število ur, ali o kmetijstvu ali o drugih predmetih, nagrade. Učitelji organisti navadno tudi ne orgljajo zastonj, temveč služijo kolikor toliko plačila od cerkev in občin; ravno tako oni, kateri opravljajo pisarske službe pri županstvih. Za povzdigo sadjarstva si posamezni učitelji res dosti prizadevajo; a ne vemo, da bi vse le zastonj delali in drevesca zastonj razdajali, in da bi se njih število ne dalo prešteti? Videli smo pa tudi že šolski vrt, na katerem ni bilo drugega kot par trnastih češpljevih krempljev in nekaj fiziolovih palic, daš ga je oskrboval učitelj, ki se je poganjal mogočno za ugled učiteljskega stanu. Če učitelj oboli ali kako drugače v nesrečo pride, mu navadno podeli deželni šolski svet kako pomoč. Ako mu je treba iti na konferencijo, dobi odškodnino za pot in hrano itd.

Razven tega naj pomislijo učitelji, da njihovo delo je pod streho na suhem in na toplem; ni jim treba zmrzovati, obutala in obleke trgati, kakor marsikaterim drugim ljudem, ki so se morali vsaj toliko učiti kot oni, več trpé pri svojih stanovskih opravilih, in niso bolje plačani. Primerite n. pr. le odškodnino, katera je določena katehetom za pota k vnanjim šolam, h katerim morajo hoditi dostikrat v grdih vremenih po vodah in zametih.

Nikar se ne primerjajte rokodelcem in jih ne zavidajte — češ: „Naj bi bil rokodelce. Zaslužek bi bil tedaj od njega odvisen, in s pridnostjo in z vstrajnostjo vedel bi si toliko zaslužiti, da ima dovolj on in njegovi.“ — Rokodelci vedó drugače povedati, zaslužek ni ravno od njih odvisen temveč od tistih, ki naročajo in kupujejo; oni tožijo o konkurenci, katere se ni bati učiteljem, in tako tudi ne toče, ne suše, ne moče, ktera kmetovalcem večkrat vzame vse, za kar so veliko trpeli.

Poleg tega pride poštemu učitelju čez 5 let štiridesetak in čez 5 let spet štiridesetak, kateri more narasti in namnožiti se na celih 240 gld., ki se že nekaj poznajo pri pametnem gospodarstvu. Če je gospodarstvo nespametno, seveda ne izdá ne petdesetak ne stotak. Poznamo učitelje, ki s svojimi pičlimi prihodki poštemo preživijo sebe in družino, ter otroke spodobno preskrbijo; a tudi take, kateri so sami brez družine, in z enakimi dohodki ne shajajo. Kdo je temu kriv, ali morda samo pičle plače? G. Postojinski je pozabil dokazati, kdo da zahteva — Bog, ljudje ali postava — da mora biti učitelj ud toliko in toliko društev, sleherno leto osnovati toliko in toliko veselice, vdeležiti se toliko in toliko izletov itd. Po naših neumnih mislih v teh rečeh učitelji nimajo večih dolžnostij, kakor drugi stanovi n. pr. posestniki, uradniki, trgovci, duhovniki in sploh olikani narodnjaki vsak po svoji moči in premožnosti. Da bi jih kdo zato še posebej plačeval, ne zdi se nam pametno: podpirajo in plačujejo se za take reči le agitatorji, ki ne delajo za narod toliko iz ljubezni kot zaradi zaslužka. Za tako službo pa vestni učitelji menda nimajo ne časa ne poklica. Opomnili bi še, da naj učitelji nikar včasih sami sebe po zobeh ne bijejo vsaj očitno ne, in naj nikar ne bahajo, kako dobro se jim godi. To bi lahko dokazali ravno iz „Učit. Tovariša“.

Miklavževi in drugi enaki večeri ne pomnožujejo gotovine v učiteljskih blagajnah. Naj bi vsaj takih reči ne obešali na zvon po časnikih, če si katerikrat privoščijo spodobno zabavo in so dobre volje. Za ugled učiteljskega stanu to ni potrebno in tudi ne dobro. Kajti ljudje, ki stradajo ajdovega soka in krompirja, si potem radi več domišljujejo o blagih učiteljskih, ko so v resnici. (Konec sledi.)

Dd Kotmare Vasi nad Celovcem, 10. februarija. (Prošnja za slovensko šolo.) Med 33 občinami, ki so tekom lanskega leta prosile za slovensko šolo, je tudi občina Kotmara Vas. Ker je pa naš občinski zastop do meseca januarja t. l. bil v nasprotnih, nemčursko-liberalnih rokah, vložilo je 36 veljavnih kmetov in posestnikov prošnjo za slovensko šolo, naj se vsaj enkrat naša šola tako vredi, da bode donášala tudi sadú, katerega moremo in moramo pričakovati od naših učilnic.

Nismo imeli dosti upanja, da se bode naši pohlevni prošnji ugodilo, kajti vémo, žel, le pre-dobro, koliko in kako glasno je treba trkati pri raznih gospodih, ki imajo našo osodo v rokah, predno se nam dovoli kakšna mrvica narodne ravnopravnosti. In nismo se motili. Naš klic je ostal brez-uspešen, glas upijočega v puščavi, v pravcati „liberalni“ puščavi, ki se razsteza od Celovca do Dunaja! Tukajšnji krčmar in cerkovnik g. Val. Stangl je dobil namreč dné 30. jan. od okrajnega šolskega sveta celovskega odlok (št. 35 z dné 6. jan. 1892), po katerem se mu naznanja:

„Vis. c. kr. deželni šolski svet je z odlokom z dné 3. januarja 1892, šte. 3583 od l. 1891. to-le semkaj naznanil: S poročilom z dné 20. decembra 1891. l. zopet semkaj predložena prošnja, kojo je podpisalo 36 posestnikov šolske občine Kotmara Vas in odposlalo vis. ministerstvu za uk in bogočastje, katero je prošnjo semkaj poslalo — poganja se za to, naj se slovenščina v tamošnji ljudski šoli uvede kot izključni poučni jezik. — C. kr. deželni šolski svet tej prošnji ne more ustreči, ker je manjka pristojnosti („wegen mangelnder Competenz“). Kajti po določbah § 6. drž. šolskega zakona, odločuje o poučnem jeziku na ljudskih šolah deželni šolski svet, potem ko je zaslišal one, ki vzdržujejo šolo. Takim postavno poklicanim faktorjem pa je prištevati le zastopnike občin, ne pa posamezne posestnike. — Ta odlok se ima imenom prosilcev naznaniti krčmarju in cerkovniku Val. Stangelnu. — To se naznanja Vam v znanje in da to naznanite i drugim sopro-silcem. — C. kr. okrajni šolski svet Celovec dné 6. januarja 1892. l. Predsednik: baron M. Nevin.“

Ta odlok nas prav nič ni iznenadil, saj poznamo mišljenje naše „visoke“ gospode v Celovcu, kakor na Dunaju. A čudno se nam zdi, da so odlok poslali ravno našemu vrlemu cerkovniku!! Po naključju se to bržkone ni zgodilo. Ako so nam pa s tem hoteli morda dati kak migljaj, naj jim povemo, da se za to prav nič ne zmenimo in da so se s tem vsaj pri nas precej — opekli! Prav nič ni treba cikati neposredno na cerkovnike, posredno pa na duhovnike! Hvala Bogu, naš kmet ni padel na glavo, in s a m dobro vé, kaj mu hasni in kaj ne!

V čudni luči se nam pa kaže doslednost in logika naših višjih šolskih oblastev. Tukaj pravijo, da kmetje sami nemajo govoriti v javnih šolskih zadevah, marveč le občinski zastopi. Ko je pa v Št. Jakobu občinski odbor prosil za slovensko šolo, zbornali so kmete in stariše otrok, češ, naj ti razsodijo, ali hočejo slovensko šolo; takrat se niso sklicevali na občinski zastop, marveč na stariše! Čudna doslednost. Naši „liberalci“ obračajo svoj plašč res vrlo po vetru!

No, pa naj se le potolažijo! Nesmo dvakrat zastonj zmagali pri občinski volitvi ter si župana izvolili vrlega in odločnega narodnjaka gosp. Matijo Prosek arja! Bode se že občinski odbor oglasil za slovensko šolo! A radovedni smo, bodo li i potem tudi tako hitro odgovorili in kakšne „razloge“ bodo spravili na dan zoper slovensko šolo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 12. februarija.

(Nadvojvoda Albreht) je daroval za misijonsko hišo v Kočevju 100 gld., kot dobiček za loterijo na korist zavodu pa lepo zlato uro.

(Osebnosti.) Vodstvo c. kr. okrajnega sodišča v Idriji je prevzel tamošnji pristav gosp. J. Cizej; ob enem je iz Ljubljane v Idrijo premeščen avskultant g. J. Pogačnik.

(Umrli) je nedavno upokojeni predsednik deželnega nadsodišča tržaškega, dr. Defacis. Rojen je bil v Kanalu l. 1824. — V Mariboru je dné 8. t. m. umrl upokojeni nadučitelj Jožef Šmidinger, star 76 let.

(Imenovanja.) Namestniški tajnik v Trstu Alojz Fabiani je imenovan okrajnim glavarjem v Volovskem. — Višjima carinskima oficijaloma sta imenovana V. Nanut in I. Osvald, oficijali A. Krest, Nik. pl. Marković in E. Markić, asistenti T. Hinteregger, Fr. Künstler, A. Meršinsky, G. Marinković in G. Gema.

(Počitnice na mestnih ljudskih šolah ljubljanskih.) Deželni šolski svet je po predlogu mestnega šolskega sveta odpravil na tukajšnjih ljudskih šolah doznanje pustne počitnice (pustni ponedeljek in torek)

in zaukazal, da bodita mestu njih kakor na srednjih šolah prosta dva šolska dneva koncu prvega šolskega poluleta. Vsled te premembe dobodo letos mestnih ljudskih šol učenci in učenke šolska oznanila v soboto 13. dan februarija dopoldne. V soboto popoldne bode prosto in redni šolski pouk se zopet prične v sredo 17. dan februarija.

(Afriški potovalec Westmark) je sinoči v Ljubljani predaval o svojem večmesečnem bivanju v Afriki med divjaki. Westmark, ki se je rodil leta 1857. v Stockholmu, je dovršil vseučilišče v Parizu in Bruslju ter l. 1883. z mnogimi tovariši pod vodstvom znanega preiskovalca Stanleja odpotoval v kongijsko državo. O Stanleyu ne vé mnogo dobrega povedati, prav zanimivo pa je bilo predavanje o šegah in navadah črnih divjakov.

(Nedeljski počitek.) Kakor se poroča, so na Svečnico v rudnikih pri Hrastniku morali vsi rudarji na delo. Kaj pravi postava o nedeljskem počitku?

(Duhovniške premembe v lavantinski škofiji.) Umrli je dné 9. t. m. č. g. Simon Črnoša, župnik v Slov. Gradcu, v 60. letu svoje starosti. Č. gospod Andrej Fekonja, kapelan v Ponikvi, je dobil župnijo sv. Petra v Bučah.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki) vabi na predpustnico, ki jo napravi v nedeljo dne 14. t. m. v društvenih prostorih z nastopnim vspešdom: 1. Petje. 2. „Poštengana kaša“, deklamacija, zložil Vojteh Kurnik. 3. „Zamujeni vlak“, veseloigra v 5. dejanjih, spisal Ant. Kržič. Začetek ob 1/2 8. uri zvečer. Vstopnina po volji. K obilni vdeležbi vabi načelstvo.

(Čitalnica v Brežicah) vabi na plesni venček, ki bode dne 25. febr. v prostorih hotela Klembas. Godba c. in kr. pešpolka nadvojvode Leopolda št. 53. iz Zagreba. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 gld., za obitelj 2 gld. Dame v navadnih toaletah.

(Postojinsko prostovoljno gasilno društvo) priredi dné 14. februarija t. l. v prostorih gospoda Al. Burgerja predpustno veselico. Vspored: 1. „Slavček“, moški zbor. 2. „Večerna“, moški zbor. 3. Brati ne zna. Burka v enem dejanju. — Prosta zabava. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Gospodje plačajo vstopnine 1 gld. — Ker je čisti dohodek veselice namenjen za nakup gasilnega orodja, vabi k prav obilnej udeležbi odbor.

(„Zemljevid kranjske dežele“.) Tvrška Jahn z et Genzié razpošilja vabilo na naročbo zemljevida kranjske dežele v slovenskem jeziku, ki bode z barvotiskom razdeljen po okrajnih glavarstvih in dekani-jah. Zemljevid v velikosti 50/60 bode veljal le 80 kr. Razpošiljal se bode že meseca marcija. Naročnina se že vsprejema. — Nas more le veseliti nova izdava kranjskega zemljevida v slovenskem jeziku, če le ne bode tako slaba slovenščina na zemljevidu, kakor je na vabilu.

(Obesil) se je dné 7. t. m. na neki plot pri Spod. Tenetišah v kranjskem okraju slepi Orlov Tine.

(100.000 goldinarjev) je glavni dobiček velike praške razstavne loterije. Opozarjamo častite čitatelje naše, da je žrebanje danes zvečer ob 8. uri.

Raznoterosti.

— Kadenje na ulici. Dandanes sme že vsakdo kaditi na ulici, tudi otroci gredoč v šolo ali iz šole. Nekdaj je bilo drugače. Vsakdo je moral dobiti dovoljenje in plačati malo pristojbino. Neki nemški list je objavil tako dovoljenje iz l. 1729, za katero je neki Graff v Bingenu plačal 18 kr. starega denarja. Še l. 1847. n. pr. v Frankobrodu, Berolinu in Monakovem ni bilo dovoljeno na ulici kaditi smodko. Iz pipe se je smelo kaditi, toda pred vojaško stražo jo je moral vsakdo vzeti iz-med zob.

— Dve muhi z enim udarcem. V Florisdorfu je umrl hišnik občinske hiše ter zapustil vdovo, za katero bi morala občina skrbeti. Za službo se je oglasilo več prosilcev. Eden podpre svojo prošnjo s tem, da hoče vzeti vdovo v zakon in občini ne bode treba za-njo skrbeti. Občinski zastop je bil zadovoljen, „žalnoča vdova“ tudi, prosilec pa s službo, ki nese 420 gld.

— Odurno. „Torej ti si zaljubljen?“ — „Da, strijček! Ljubezen je pravo za pravo studenec zelenice v puščavi življenja!“ — „Mogoče; toda ta studenec je tak, kakor marsikateri na zelenicah: iz taci studencev namreč navadno pijo — velbljodi (kamele).“

Telegrami.

Dunaj, 12. februarija. Včeraj je vlada predložila predlogo, da se vsem stalnim kanonikom, katere je država priznala, pri nadškofijskih in škofijskih kapiteljih latinskega, grškega in armenskega obreda, zagotovi minimalni dohodek iz verskega zaklada. Na Kranjskem dobi prvi dostojanstvenik 1500, drugi dostojanstvenik po 1400, ostali kanoniki po 1200 gld. Dalje vlada predlaga zvišanje za 150 gld. minimalnega dohodka rimsko-in grško-katoliških ekspozitov.

Madrid, 11. februarija. Včeraj so zopet v mnogih mestih delavci razgrajali. Policija jim je povsod vzela črne zastave. V Barceloni je bil pretep. Trije častniki in 17 vojakov je ranjenih, kakor tudi mnogo delavcev. Policija je zaplenila veliko orožja. Vojaške straže so pomnožene.

Petersburg, 11. februarija. Državni svet je zopet dovolil 60 milijonov rubljev za stradajoče.

Tuji.

10. februarija.

Pri **Maliču**: Pohladal, tovarnar; Rottenberg, Hoffmann, Rukel, Dworschak, trgovci; Bettelheim, Goldberger, Durst, potovalci, z Dunaja. — Maier, poročnik, iz Karlova. — dr. Neuber, okr. zdravnik, iz Lazov. — Bučnik, graščak, iz Kranja. — Homich, potovalec, iz Budimpešte.

Pri **Stonu**: Müller, trgovec; Hartman, potovalec; Keržič, učiteljeva soproga; Walland, tajnik, iz Gradca. — Weiss; Bruhard; Neuman, Kröll, Engelberg, trgovci, z Dunaja. — Koy, poslovođa, iz Travnika. — Modelak iz Welsa. — di Schiava, trgovec, iz Rakeka. — Kohn, trgovec, iz Siofoka.

Pri **avstrijskem caru**: Fajdiga, podjetnik, iz Kamnika.

Pri **bavarskem dvoru**: Cvek, potovalec, iz Kamnika. — Tauzher, posestnik, iz Domžal.

Pri **Virantu**: Saloker, trgovec, iz Novega Mesta.

Umrli so:

10. februarija. Peter Budnar, poštni oficijal, 46 let, sv. Petra cesta 32, plućnica.

V bolnišnici:

8. februarija. Helena Ahčin, delavka, 65 let, plućnica.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	trakomara v mm	toplomera po Celziju			
7. u. jut.	744.5	-11.6	sl. svzh.	jasno	
2. u. pop.	743.0	-0.8	sl. zap.	"	0.00
9. u. zveč.	743.0	-2.2	"	oblačno	
Srednja temperatura -4.9°, za 4.5° pod normalom.					

Vsem prijateljem in znancem priporočam v spomin in molitev svojo sestro

Terezijo Stadler,

katera je 11. februarija po dolgi in mučni bolezni, večkrat prevedena s sv. zakramenti, pobožno v Gospodu zaspala.

Iilir. Bistrica, dné 11. febr. 1892.

Janez Bilo,
duhoven v pok.

95 1

Zahvala.

Ob priliki žalostne in britke izgube našega iskreno ljubljenega gospoda župnika in dah. svetnika

Anton-a Finc-a

izrekam v svojem in v imenu sorodnikov odkritosrčno in najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so ob smrti in pogrebu v kljub slabemu vremenu skazali rajnemu s prišrenim sočutjem zadnjo čast. Posebno se zahvaljujem mil. g. prelatu Andreju Čebašku, visokočastitema gospodoma Janezu Plisu, okrajnemu dekanu in kanoniku, ter monsignoru Luki Jeranu in sploh vsej prebistiti duhovščini, rodbini Stadlerjevi in darovateljem venecv, ki so hoteli s tem skazati pokojnemu gospodu prišreno udanost, dasiravno to ni bila rajnega želja. — Posebno iskreno pa še zahvalim one farane, ki so mesto navadnih venecv in trakov spletli svojemu rajnemu in ljubljenu gospodu očetu v resnici najlepši venec, namreč, ker so veliko svoto denarja darovali (za sv. mašo) v dušno korist in tolažbo svojega prebлага dušnega pastirja.

97 1

Josip Pristov,
kapelan.

96 1

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je vsemogočni Bog mojo preljubo mater, gospo

Ano Merher roj. Križman

po kratki, mučni bolezni, prevideno večkrat s sv. zakramenti za umirajočo, danes ob 8. uri zjutraj v 70. letu njene starosti k sebi poklical.

Pogreb predrage ranjce matere bo v soboto, dné 13. t. m., zjutraj ob 9. uri.

Svete maše bodo se brale na dan pogreba in naslednji teden v cerkvi sv. Petra v Prigorici in v Dolenji Vasi v farni cerkvi.

Priporočam svojo tako dobro mater v molitev in pobožen spomin.

V Prigorici pri Ribnici,
dné 11. februarija 1892.

Ignacij Merher,
posestnik in župan.

Katoliška Tiskarna

priporočila raznovrstne

vizitnice
po nižji ceni.

Žrebanje danes zvečer.

Velika praška loterija.

Glavni dobitok

100.000 goldinarjev

Srečke à 1 gld.

priporoča

48 9-9

J. C. Mayer.

Dunajska borza.

Dné 12. februarija.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 50 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	111 " 45 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 75 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1043 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	303 " 25 "
London, 10 funtov strl.	118 " 35 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 40 "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemških mark 100	57 " 95 "

Dné 11. februarija.

Ogerska zlata renta 4%	108 gld. — kr.
Ogerska papirna renta 5%	102 " 75 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	138 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	147 " 75 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	182 " 25 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " " 4 1/2%	100 " 25 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " — "
St. Genois srečke, 40 gld.	61 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " — "
Rudolfove srečke, 10 gld.	20 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	57 " 50 "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 " 75 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2877	50 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	91 " 25 "
Papirni rubelj	1 " 16 "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile šte. 10.

Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

4% gališke propinacijske zadolžnice.

4 1/2% zastavna pisma peštanske ogerske komercijalne banke.

4 1/2% komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

45.000 goldinarjev

se dobi z jedno

zemljiščnokreditno promeso

à 1 gld. in 50 kr. kolek.

Žrebanje dné 15. februarija.

Duhoven,

ki gré v pokoj, bi rad dobil primerno, **kolikor mogoče stalno službo na Slovenskem, a zunaj Koroškega.** Hoditi more samo po ravnem nekateri minute daleč; drugače je zdrav, čvrst in prijatelj delu. Pomaga lahko na prižnici, v šoli, spovednici in pisarnici. Gré v farovž ali v podružnico.

Več nové župnijstvo (farni urad) v Gorjah pri Zilski Bistrici (Feistritz an der Gail, Kärnten), kateremu naj se blagovoli pisati.

85 3-3

Malinov sirup.

Kuhan s soparom iz dišečih gorskih malin, napravljen natančno po avstrijskem pripravljaju zdravil, ima najlepši duh in naravno lepo barvo. Steklentca z 1 klg. sirupa 65 kr., iztehtan od 5 klg. višje à klg. 55 kr. Male steklenice 35 kr.

Piccolijeva lekarna „Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju sote točno izvršujejo. (1311) 6

Išče se poštena, zanesljiva

83 4-4

prodajalka

v primernih letih za branjarijo (štacuno) na deželi. — Pismene ponudbe sprejema administracija tega lista.

Za osnovo glavnice posebno pripravna
4 1/2% zastavna pisma
avstrijske
osrednje zemlj. kreditne banke

pripoznana postavno kot sirotinskovarna in jamčevine zmožna. Ista so zavarovana po pravilih s hipotekarnimi terjatvami in vrhu tega je porok za nje akcijska glavnica štirih milijonov goldinarjev.

Obresti teh zastavnih pisem so brez davkov. Ta zastavna pisma prodajamo brez upravnine po uradnem borznem kurzu. 41 (3-3)

Wechselstuben-Actien-Gesellschaft
WIEN, **MERCUR** WIEN,
Wollzeile 10., Strobelg. 2.